

Список використаних джерел:

1. Червона книга України. Рослинний світ / за ред. Я. П. Дідуха. Київ : Глобалконсалтинг, 2009. 900 с.
2. Convention on Biological Diversity (CBD). Global Strategy for Plant Conservation: The targets 2011–2020. Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity. URL: <https://www.cbd.int/gspc/targets.shtml>
3. Dilaver Z. Conservation of Natural Plants and Their Use in Landscape Architecture. *Advances in Landscape Architecture*. – EBOOK (PDF) ISBN978-953-51-5381-8, 2013. DOI: 10.5772/55767
4. Ismail S. A., Pouteau R., Kleunen M., Maurel N., Kueffer C. Horticultural plant use as a so – far neglected pillar of ex situ conservation. *Conservation Letters*. 2021. Vol. 14, № 5. P. 1–8. DOI: 10.1111/conl.12825
5. Nic Lughadha E., Bachman S. P., ..., & Walker B. E. Extinction risk and threats to plants and fungi. *Plants, People, Planet*. 2020. Vol. 2, №5. P. 389–408.
6. Segar J., Callaghan C. T., Ladouceur E., Meya J. N., Pereira H. M., Perino A., Staude, I. R. Urban conservation gardening in the decade of restoration. *Nature Sustainability*. 2022. Vol. 5. P. 649–656. DOI: 10.1038/s41893-022-00882-z.

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ВАЛЕОЛОГІЧНОГО СВІТОРОЗУМІННЯ

*Половинка Д.С. магістрантка факультету природничих наук та менеджменту
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка*

Еколого-валеологічне виховання – це цілеспрямований процес залучення дітей до природних цінностей людства, формування у них відповідних моральних якостей, навичок і звичок. Найбільш сприятливий період для роз'яснення завдань еколого-валеологічного виховання – це дитинство.

Завдання еколого-валеологічного виховання:

- виховання любові, чуйності, доброзичливого ставлення до об'єктів природи;
- виховання потреби у спілкуванні з природою, уміння спостерігати й відчувати її красу та гармонію своєї душі під час перебування в природі;

- розвиток інтересу, прагнення до пізнання природи, її вплив на наш організм;
- виховання культури поведінки, відповідальності за свої вчинки у природі;
- формування здатності та вмінь піклуватися про природні об'єкти та своє здоров'я;
- еколого-валеологічно спрямована діяльність.

Актуальність формування еколого-валеологічної компетентності у дошкільників зумовлена вимогами Базового компоненту дошкільної освіти та освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина», які спрямовані на своєчасний інтелектуально-моральний розвиток дітей.

Важливим чинником, який забезпечує високу ефективність організації еколого-валеологічної освіти дітей є створення розвивального предметного середовища. В усіх групах закладу облаштовані куточки природи, які налічують кімнатні рослини, акваріуми з мешканцями водойм, підбірки з зображенням лікарських рослин, дерев, грибів та ягід. Важливе місце в роботі з дітьми посідає праця у куточку природи. Під час праці діти отримують конкретні знання про те, як зв'язки існують між розвитком рослин і доглядом за ними. Праця в куточку природи полягає у догляді за рослинами, птахами, рибами. Діти вчаться поливати рослини, розпушувати землю, витирати пил на листках, обприскувати вазони.

Важлива роль у вивченні природи, її взаємозалежностей та зв'язків відводиться роботі у пошуково-дослідницьких куточках. Тут діти мають можливість практично переконатися як нежива природа впливає на живу. Залучення дітей до проведення дослідів має дуже велике значення для розвитку їхньої спостережливості і допитливості, виховання у них правильного і активного ставлення до об'єктів і явищ природи. За допомогою елементарних дослідів можна показати дітям такі явища неживої природи, як замерзання води, утворення райдуги, утворення хвилі, перетворення снігу й льоду на воду. Через досліди діти усвідомлюють значення чистої води, чистого повітря для всього живого на землі, вчаться берегти воду, очищати її.

Пріоритетну роль у вихованні еколого-валеологічної культури дітей відіграють твори В.О. Сухомлинського на морально-етичну та екологічну тематику. Не аби-який ефект мають українські народні казки на новий лад, в основу яких покладено екологічну чи валеологічну ідею.

Список використаних джерел:

1. Актуальні проблеми валеологічної освіти в навчальних закладах України в сучасних умовах : збірник наукових праць. Кіровоград : КДПУ ім.. В.Винниченка, 2002. 206 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти, затверджений наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.05.2012, №615.
3. Булич Е. Г., Муравов І. В. Валеологія. Теоретичні основи валеології : навч. посіб. Київ : ІЗМН, 1997. 224 с.

БІОРІЗНОМАНІТТЯ: ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ

*Половинка Д.С. магістрантка факультету природничих наук та менеджменту
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка*

Збереження біосфери неможливе без збереження біологічного різноманіття організмів, які населяють нашу планету (біорізноманіття). У свою чергу, охорона біорізноманіття неможлива без всебічного вивчення видового складу організмів різних регіонів земної кулі, їхніх екологічних та морфологічних особливостей. На підставі результатів цих досліджень розробляють принципи раціонального використання видів. Насамперед потрібно вивчати види, яким загрожує зникнення.

З метою збереження видового різноманіття понад 30 країн світу приєдналися до розробленої МСОП Всесвітньої стратегії охорони природи, теоретичною базою якої є розуміння того, що кожний вид організмів є необхідним компонентом біосфери.

У 1948 році при МСОП було організовано постійну Комісію по видах рослин і тварин, яким загрожує зникнення. Результатом роботи комісії стало створення Міжнародної Червоної книги, окремі випуски якої почали видавати з 1966 року. Водночас триває робота й по складанню так званих Чорних списків видів, які зникли з лиця Землі, починаючи з 1600 року. Підставою для введення певного виду до Чорного списку є відсутність достовірних його знахідок принаймні протягом останніх 50 років.

Створюються списки видів, які потребують охорони на теренах окремих держав та національні Червоні книги. Так, існує Європейський Червоний список. В Україні перше видання "Червоної книги" вийшло у світ у 1980 році.